

El munt de blat a l'era

(ALDC, IV, 846. El munt de blat a l'era)

El concepte es refereix al 'munt de blat a l'era després de batut'. Per a l'ètim i motivació d'alguns significants, cal consultar els comentaris dels mapes 531 i 534. Els mots depenen 1) de la idea de 'munt': *munt*, amb el der. *munter* 98, els dim. *muntet* 137, *muntó*, *muntonet* 45 i les formes perifràstiques *muntó de blat* 150, 152, 154, 167, 170, 175, 181, *muntó de forment* 163, 164, *muntó del gra* 177, *muntó redó* 142; *pila* (var. *pila del blat* 12, 54, 59, *pila del gra* 39) i els der. *pilot* (var. *pilot de blat* 8, 24, *pilot de gra* 18, 103) i *piló* 12, 31, 42; *caramull*, potser deverbals de *caramullar*, *corumullar* (< llat. CUMULARE $\times$ *COROLIARE 'coronar'); *puial* (var. *puial de blat* 108, 115, 139, *puialet de blat* 100); *modeló* 36, var. dissimlada de *modoló*; *serra* 79, 81, 142, 149 (var. *serra del blat* 145, der. *serrada* 146); *cavalló* 159, 160, 176, 187, 190 (var. *cavalló del blat net* 183); *garbera* 97; *coll* 114, 155 (< llat. COLLEM 'pujol, tossal'); *montjoi* 44, masculí de *monjoia*; *volvegon* 100, munt de volves (< potser gal·loromànic d'origen cèltic *ULVA 'polsim, filagarses'); 2) segons la forma: *tonga* 125,

130, 131, del llat. TŪNICA 'vestit interior dels romans', potser per la forma allargada (cf. el der. *tongada*), com *cordó* 158, der. de *corda* (< llat. CHORDA) i potser *rima* 45; *dau* 117 (< *DADU), per la forma quadrada; *bola* 166, per la forma arrodonida, com *roscó* 132, der. de *rosca*; *manton* 43 (< cast.), potser per la forma triangular.

Altres mots: *porguera* 133 (var. *esporgueres* 133, per aglutinació de l'article), resultat de *porgar* (< PŪRGARE 'netejar'); *blat triat* 74, *blat net* 116 o *blat llímpio* 88, 118, al·lusiu al cereal ja separat de les impureses; *trenals* 168 (< cast.); *soto* 143, de motivació desconeguda.

Des d'una perspectiva geolingüística, notem com el cat. occ. acumula tres significants gairebé exclusius: *muntó* en val., *munt* en cat. nord-occ. i *puial* en ribagorçà i pallarès, mentre que el cat. central ha apostat per *pila* i *pilot*, i el mall. per *caramull*.

Són mots normatius *munt*, *pila*, *modoló*, *monjoia*, *caramull*, des del DG_I, 1932.

